

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

مصاحبه پژوهشی؛

دلایل افزایش قیمت لاستیک در آبان ۱۴۰۰

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: تینا صالحی

۲	مقدمه
۲	پیشنهاد افزایش قیمت
۳	روند افزایش قیمت طی سالهای اخیر
۳	روند تولید لاستیک خودرو طی ۱۰ سال (از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۸)
۴	عوامل تاثیر گذار در افزایش قیمت تایر (انجمن تولیدکنندگان تایر)
۴	مشکلات صنعت تایر
۵	مقایسه آمار صادرات سالهای ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۹ (مبالغ به دلار)
۵	اما سازمان حمایت چه میگوید؟
۶	کلام آخر
۶	ضمیمه

پژوهش
تجربی
مساومت سیاسی
صدا و ستیا

مقدمه

صنعت استراتژیک خودرو، در اقتصاد جهانی رتبه بالایی دارد و توسعه آن به چرخیدن چرخ ناوگان حمل و نقل و صنعت کمک می‌کند. تولید تایر نیز یک بخش پراهمیت در این صنعت مادر است.

در ایران تولید تایر، قدمتی ۶۰ ساله دارد که در حال حاضر، از کوچک‌ترین لاستیک دوچرخه تا تایر لودر به دست تولیدکنندگان داخلی ساخته می‌شود. به طور متوسط یک خودرو ۲۰ حلقه تایر در ۱۰ سال مصرف می‌کند و تغییرات قیمت آن می‌تواند در قیمت بسیاری از کالاها و خدمات موثر باشد.

این پژوهش نگاهی دارد به پیشنهاد افزایش قیمت تایر در آبان ۱۴۰۰، از سوی انجمن تولیدکنندگان آن و دلایل آن که به روش مصاحبه و اسنادی جمع‌آوری شده است.

برای تدوین و نگارش این پژوهش با آقایان مهندس تنها، سخنگوی انجمن تایر، مهندس شهریوری، دبیر انجمن زنجیره ارزش تایر و مهندس ارغنده پور، مدیر روابط عمومی سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، در تاریخ ۱۴۰۰/۷/۲۸، مصاحبه صورت گرفته است.

پیشنهاد افزایش قیمت

در مردادماه گذشته، سخنگوی انجمن صنفی تولیدکنندگان تایر از پیشنهاد ۱۵ درصدی افزایش قیمت خورو خبر داد و گفت نرخ گذاری لاستیک به این صنعت واگذار شده، اما سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، بر آن نظارت خواهد داشت. سازمان حمایت، اسناد مرتبط با چرایی این افزایش قیمت را درخواست کرد. اما در تاریخ ۱۴۰۰/۷/۲۶ صنعت تایر در نامه‌ای به شرکت‌های عضو انجمن اعمال ۳۰ درصد افزایش قیمت را درخواست کرد.

انجمن صنفی صنعت تایر اعلام کرده است که تایرهای سواری رادیال و ون به میزان ۲۰ درصد و تایرهای بایاس (نخی باری اتوبوسی) به میزان ۳۰ درصد افزایش قیمت خواهد یافت. قرار است این موضوع در جلسه ۱۴۰۰/۷/۲۸، با حضور سازمان حمایت و انجمن تایر، تعیین تکلیف شود.

روند افزایش قیمت طی سال‌های اخیر

برابر با مصوبه ستاد تنظیم بازار تعیین نرخ فروش تایر به وسیله تولیدکنندگان بر عهده انجمن صنفی تایر می‌باشد. اما این افزایش قیمت باید در قالب ضوابط سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان قرار گیرد؛ این نرخ بر اساس قیمت تمام شده به علاوه ۱۵ درصد، برای شرکت‌های تولیدی منظور می‌گردد.

آخرین افزایش رسمی قیمت تایر در آبان ماه ۱۳۹۹ بوده است.

از سال ۹۷ تا ۹۹ با توجه به افزایش شدید نرخ ارز، افزایش قیمت بر اساس مصوبات مراجع ذیصلاح بوده است

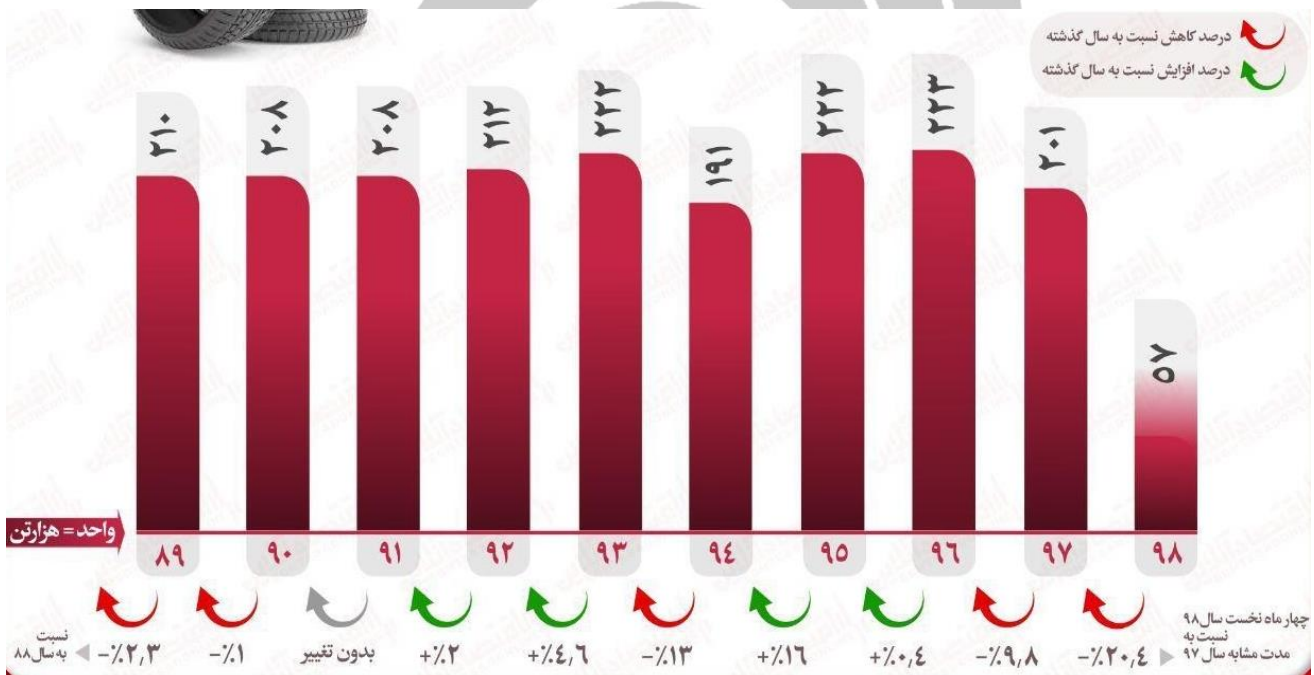
از سال ۹۳ تا ۹۷، افزایش قیمتی در نرخ تایر وجود نداشته است.

آخرین بار قیمت تایر در آبان ماه ۱۳۹۹، ۱۵ درصد افزایش داشته است. انجمن معتقد است مواد اولیه طی این ۱ سال مدام در حال افزایش بوده است که بخشی از آن هم وارداتی است و واحدهای تولیدی دچار زیان شده اند.

روند تولید لاستیک خودرو طی ۱۰ سال (از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۸)^۱

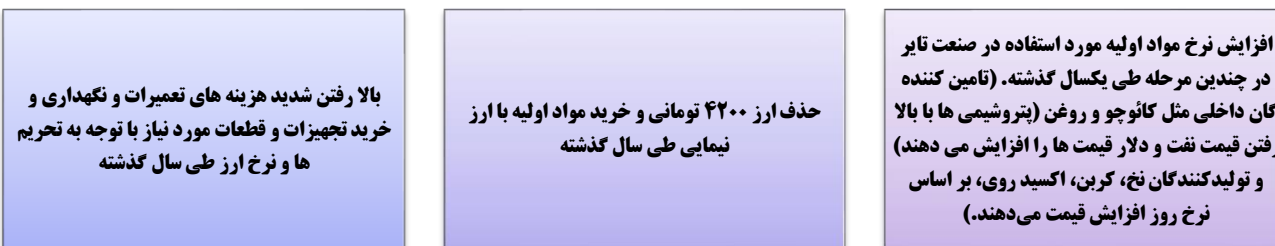
طی ۱۰ سال، تا سال ۱۳۹۸، یک میلیون و ۹۶۴ هزار تن لاستیک، در کشور تولید شده است:

نمودار شماره ۱- روند تولید لاستیک خودرو طی ۱۰ سال

۱ - اقتصاد آنلاین، منبع وزارت صمت با اعداد تقریبی

عوامل تاثیر گذار در افزایش قیمت تایر (انجمن تولیدکنندگان تایر)

معاونت ساسی

مشکلات صنعت تایر^۱

شروع پاندمی کرونا و کاهش شدید تقاضای تایر به علت کم شدن سفرهای شهری و بین شهری

واردات لاستیک سبک تعرفه بالا دارد و لاستیک سنگین دچار مشکلات تامین ارز است.

^۱ - مصاحبه با انجمن تولیدکنندگان تایر، ۱۴۰۰/۷/۲۸

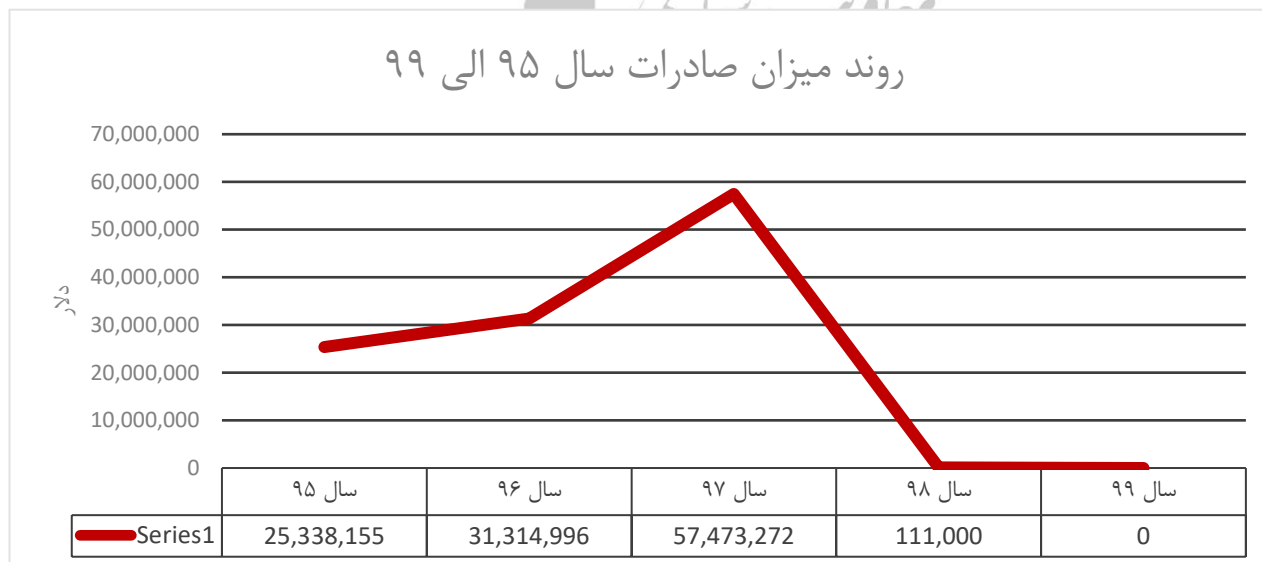
مقایسه آمار صادرات سال‌های ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۹ (مبالغ به دلار)

همان‌طور که در جدول و نمودار زیر مشاهده می‌شود، تصمیم‌های کارشناسی نشده در خصوص منع صادرات نیز ضربه شدیدی به تولید داخلی زده است. انجمن تولیدکنندگان تایر معتقد است با تصمیم ممنوعیت صادرات، بازار حدود ۵۸ میلیون دلاری در سال ۹۷ از بین رفت.

جدول شماره ۱- آمار صادرات سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ (مبلغ به دلار)

سال	سال ۹۵	سال ۹۶	سال ۹۷	سال ۹۸	سال ۹۹
جمع کل	۲۵,۳۳۸,۱۵۵	۳۱,۳۱۴,۹۹۶	۵۷,۴۷۳,۲۷۲	۱۱۱,۰۰۰	۰

نمودار شماره ۲- روند میزان صادرات سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹

اما سازمان حمایت چه می‌گوید؟

بر اساس مصوبات تنظیم بازار، تایر از جمله کالاهایی است که در تعیین قیمت آن، به خود صنف اختیار عمل داده شده که اقدامات را انجام دهند اما همه این حوزه باید آیین‌نامه ضوابط قیمت‌گذاری کالاهای تولید داخل^۱ را رعایت کنند. به گفته این سازمان حذف ارز ۴۲۰۰، از سال ۱۳۹۸، یعنی قبل از افزایش قیمت سال ۱۳۹۹ تنها برای مواد اولیه دوده سیاه اعمال شده بوده است که این موضوع نمی‌تواند مبنای مناسبی برای افزایش قیمت باشد و تغییر قیمت باید با منطق اتفاق بیافتد.

باید تولیدکننده مشخص کند چه اتفاقی در تولید و هزینه‌اش افتاده که قرار است ۳۰ درصد افزایش قیمت داشته باشیم؟^۲

^۱ - file:///C:/Users/salehi.t/Downloads/Documents/zavabet11.pdf

^۲ - مجید ارغنده پور مدیرکل روابط عمومی و تشکلهای مردم نهاد سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در گفتگو با پژوهش، ۱۴۰۰/۷/۲۸

کلام آخر

برخی کارشناسان این صنعت معتقدند با توجه به آشفتگی که در صنعت تایر برای تصمیم‌گیری قیمت وجود دارد، بهتر است این قیمت‌گذاری دوباره به سازمان حمایت واگذار شود، اما انجمن معتقد است میزان افزایش قیمت تمام شده صنعت تایر، بالاتر از میزان پیشنهادی انجمن است و حتی در صورت اعمال آن تولیدکننده هنوز با سود عادلانه اش فاصله دارد.

افزایش ناگهانی قیمت تایر، کاهش تقاضا و قدرت خرید مصرف‌کننده را به همراه دارد و در خودروهای شخصی ممکن است حتی به خطرات جانی منجر شود.

و در پایان یک سؤال دیگر این است که چرا با وجود ممنوعیت واردات لاستیک‌های کوچک، وزارت صنعت همچنان اجازه واردات می‌دهد؟

ضمیمه

تصاویر زیر گویای این است که قیمت‌گذاری تایر توسط واحدهای تولیدی می‌تواند انجام شود و همچنین نشان دهنده این است که ارز ترجیحی در سال ۹۹ برای این صنعت حذف شده است:

محتوای متن مصوبات	تاریخ: ۱۳۹۹/۰۸/۱۰ شماره: ۶۰/۱۹۲۵۱۹ پیوست: ندارد	تاریخ: ۱۳۹۹/۰۸/۱۰ شماره: ۶۰/۱۹۲۵۱۹ پیوست: ندارد
دستور سوم: طرح پیشنهادات کمیته تخصصی تنظیم بازار لاستیک (۱) مقرر گردید کما فی السابق لاستیک های سنگین وارداتی با ارز ۴۲۰۰۰ ریال با قیمت‌های تعیین شده (مطابق محاسبات سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان) از طریق سامانه جامع تجارت و با حواله سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای استانها به فروش برسد.	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای	بلافاصله
۲۴) مقرر گردید، لاستیک های سواری تولید شده با سواد اولیه ارز نیمایی، در چارچوب ضوابط سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، مشروط بر اینکه تولید و فروش آن (زنجیره توزیع) در سامانه جامع تجارت ثبت گردد راساً توسط واحدهای تولیدی، قیمتگذاری گردند. تبصره: عدم رعایت ثبت اطلاعات فروش در سامانه جامع تجارت مصداق تخلف عرضه خارج از شبکه بوده و دستگاه های نظارتی مکلفند با متخلفین برخورد قانونی نمایند.	سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان	بلافاصله
۲۳) نظر به اینکه برخی از لاستیک های دیو شده با ارز ۴۲۰۰۰ ریال بیش از ۸ ماه در انبار عاملین موجود می باشد و علاوه بر تحمیل هزینه های تبیی بیشتر برای توزیع کنندگان لاستیک سنگین، تاریخ مصرف آن نیز در حال اتمام می باشد، مقرر گردید در هر استان کمیته ای با ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت و با عضویت اداره راهداری و حمل و نقل جاده ای استان، استناداری و نهادهای نظارتی تشکیل تا نسبت به تعیین تکلیف لاستیک های دیو شده قبل از سال ۱۳۹۹ اقدام نمایند.	سازمان صنعت، معدن و تجارت	بلافاصله
۲۴) کلیه محموله های مواد اولیه ترخیص شده از تاریخ ۹۹/۰۱/۲۰ لغایت ۹۹/۰۳/۰۱، به دلیل عدم اعلام قیمت محصولات نهایی تولید شده توسط سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و فروش به قیمت مصوب قبلی، مشمول اخذ مابه التفاوت نرخ ارز نمی‌باشد (مطابق بند ۲ صورتجلسه لاستیک ابلاغی طی نامه شماره ۶۰/۱۹۰۴۹۲ مورخ ۹۹/۰۸/۰۶)	سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان	مستمر
دستور چهارم: طرح پیشنهادی کمیته تخصصی تکمیل ذخایر، تامین و توزیع شکر از محل تولید داخلی و واردات (۱) مقرر گردید ۳۰ درصد کل تولید داخلی شکر برای مصارف مستقیم خانوار بر اساس نرخ‌های مصوب نود و چهارمین جلسه کارگروه تنظیم بازار در بسته بندی‌های یک کیلوگرمی (با قیمت مصرف کننده نهایی ۸۷۰۰۰ ریال) طبق برنامه‌ریزی معاونت بازرگانی داخلی و با نظارت شرکت بازرگانی دولتی ایران از طریق انجمن ذبیربط توزیع گردد، به نحوی که شکر بسته‌بندی فوق صرفاً در زنجیره توزیع مصرف مستقیم خانوار عرضه شود.	معاونت بازرگانی داخلی، سازمان بازرگانی ایران و انجمن ذبیربط	بلافاصله
۲۲) به منظور تکمیل ذخایر راهبردی و جلوگیری از تاثیرگذاری قیمت شکر وارداتی در قیمت شکر تولید داخلی، شرکت بازرگانی دولتی ایران می‌تواند (با تأیید هیات مدیره و کمیسیون معاملات شرکت) نسبت به خرید شکر وارداتی موجود با ارز نیمایی، به قیمت محاسباتی مورد تایید سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان برابر ضوابط اقدام نماید.	شرکت بازرگانی دولتی ایران، سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان	یک هفته

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

بررسی
مدیریت بازرگانی داخلی
دبیرکلان، محسنی
جناب آقای قاضی

شماره: ۶-۱۳۳۵۸۲۲
تاریخ: ۱۳۹۹/۱۰/۰۲
پوست: ندارد

ریس محترم هیات مدیره انجمن صنفی صنعت آایو

موضوع: پیگیری تصمیمات یکصد و شانزدهمین جلسه کارگروه تنظیم بازار
سلام علیکم:

احتراماً در راستای اجرای مصوبات یکصد و شانزدهمین جلسه کارگروه تنظیم بازار آایو طی نامه شماره ۶-۱۳۳۴۸۲۱ مورخ ۱۳۹۹-۰۹-۲۰، مقتضی است اقدامات لازم در خصوص موارد مرتبط انجام و نتیجه به این معاونت منعکس گردد.

موضوع	مسئول	مهلت
انجام	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
پیگیری	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
تنظیم	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
مطابقت	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
تکمیل	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
ارسال	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
بازرسی	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
تصویب	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
اجرا	مدیریت بازرگانی داخلی	۱۳۹۹/۱۰/۰۲
مستور حوزوم: بررسی مسائل و مشکلات نسین و تولید لاستیک نسین		
تذکره: در صورت لزوم، در خصوص بررسی مسائل و مشکلات نسین و تولید لاستیک نسین و پایداری قیمت کفایت کارهای نظارتی بازرسی و آلودگی در پلنه مطرح و موردگردشیمت کارهای بازرسی و آلودگی تولید داخل همچون سایر لاستیک ها در پارچوب، هواپلا هیات نسین و قیمت قیمت های سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان نسین و یا قیمت در سامانه جامع تجارت به فروش برسد.		
با مسئولیت رصد قیمت از مرحله تولید و توزیع تا مصرف کننده نهایی توسط انجمن مربوط و نگاهبان مربوط صورت پذیرد. ضمن اینکه کنترل سیستمی قیمت نمایندگی بهنگاماً بر حوزوم انجمن و خود نگاه تولیدی است. عدم رعایت اینها و عدم ثبت در سامانه جامع تجارت به منزله تخلف نگاه محسوب می گردد و برابر قوانین و مقررات مربوطه برخورد خواهد شد.		
۳) معاونین امور صنایع، بازرگانی داخلی و سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان نظارت ۲۴ ساعته بر روند اجرای بندهای ۱ و ۲ را برعهده خواهند داشت.		

مهمناس قیامی

* نامبدهای شماره ۵ بدون مهر برجسته آلودگی از تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۰۲ لغو گردید *

آدرس پستی: تهران - بلوار کشاورز - خیابان شهید لاری - ایمن خیابان شهید حجت دوست - ساختمان شهید لاری
کد پستی: ۱۳۹۹-۲۳۸۵۱

۱۳۹۹/۱۰/۰۲